

משרד החינוך
מנהל חדשנות וטכנולוגיה
פיקוח על מגמת מנהיגות ויזמות

תכנית לימודים
מגמת מנהיגות ויזמות
התמחות השפעה ויוזמה חברתית
סמל שאלון 779587
5 יח"ל

תכנית לימודים מהדורת פיילוט לשנה"ל תשפ"ו	סמל מקצוע 27
--	-----------------

התפיסה הרעיונית של התוכנית

התוכנית המוצעת באה לספק מסגרת מקיפה וברורה ליצירת תוכנית עסקית מוצלחת, תוך שילוב של תכנים וכלים חדשניים. התפיסה מבוססת על העיקרון של תכנון אסטרטגי ופרקטי, המאפשר הן תמונה רחבה של העסק והן התמקדות בפרטים התפעוליים.

התוכנית מדגישה את חשיבות הבנת השוק, הלקוחות והבנה מעמיקה בבניית מבנה ארגוני חזק ותפעול יעיל, פיתוח אסטרטגיה שיווקית יעילה של היבטים פיננסיים.

הדגש הוא על שימוש בהיבט ייחודי תוך שילוב כלים חדשניים לניהול עסק בעולם הדיגיטלי והמסורתי, בטכנולוגיה ובכלים דיגיטליים לשיפור יעילות, הגדלת רווחיות ושיפור חוויית הלקוח. התוכנית מעודדת גישה דינמית ומתאימה את עצמה לשינויים בשוק.

הבנת ויישום התוכנית מאפשרת ליצור תוכנית עסקית, לא רק כמסמך סטטי, אלא ככל דינמי המסייע ליזמים להקים ולנהל עסקים משגשגים בעולם משתנה. התוכנית משלבת תכנון אסטרטגי עם ביצוע פרקטי ומעודדת שימוש בטכנולוגיה ובכלים חדשניים.

תכנית זאת נועדה להקנות ידע והבנה מקיפים בעקרונות ובפרקטיקות של יזמות חברתית, תכנון מיזמים וניהולם. התפיסה מבוססת על עקרונות פיתוח חשיבה אסטרטגית, יכולות ניתוח צרכים, תכנון פרויקטים, ניהול משאבים, הערכה ובחינה ביקורתית.

מסגרת התוכנית הינה מחזור החיים של מיזם, מניתוח הצורך הראשוני ועד להערכה סופית, תוך התייחסות לכלים תיאורטיים ומעשיים, כולל שימוש בטכנולוגיות מתקדמות (AI) בתהליכי התכנון והביצוע.

מטרות התוכנית

בלימודי המקצוע התלמידים יהיו מסוגלים:

- להגדיר ולתכנן מטרות אישיות
- לנתח ולאפיין צרכים חברתיים מורכבים ולבסס את קיומם בעזרת כלים סטטיסטיים.
- לתכנן ולהגדיר מיזמים חברתיים באופן ממוקד ומדיד בעזרת מודל SMART.
- ליישם כלים לניהול פרויקטים, כולל WBS, לוחות GANTT, רשת PERT.
- להעריך כלכלית את המיזם, ולגייס את ההון הדרוש לו.
- לפתח תכנית עסקית בסיסית למיזם חברתי.
- להציג את המיזם מול גורמים חיצוניים.
- להעריך את הצלחת המיזם באמצעות מדדים וכלי הערכה שונים.
- לבצע רפלקציה ביקורתית על תהליך הלמידה והעבודה היזמית.
- לשלב כלי בינה מלאכותית (AI) בתהליכי תכנון וניהול מיזמים בצורה מושכלת.

תוכן העניינים

מס' עמוד	נושא	הפרק
5	הארגון	1
6	סטטיסטיקה ושיטות מחקר	2
7	ניהול פרויקטים	3
8	גיוס הון חברתי	4
9	תכנית עסקית	5
10	כלים דיגיטליים	6
העשרה		
11	ניתוח מאמרים אקדמיים	7
11	בניית אתרים ואפליקציות	8
12	שיווק דיגיטלי	9
כלים פרקטיים		
13	הצעות לכלים פרקטיים	
ביבליוגרפיה		
14	ביבליוגרפיה	

תכנית הלימודים

שעות	
60	1. הארגון 1.1 תיאור כללי של הארגון 1.1.1 הגדרת ארגון 1.1.2 מהות הארגון - תחום הפעילות העיקרי 1.1.3 החזון והמטרות 1.1.4 הערך והייעוד של הארגון 1.2 המוצרים / השירותים 1.2.1 פירוט המוצרים או השירותים העיקריים 1.2.2 הצורך והערך המוסף ללקוח 1.2.3 מאפיינים ייחודיים וחדשניים 1.3 תרשים ארגוני 1.3.1 חלוקה למחלקות ויחידות 1.3.2 קשרי גומלין בין המחלקות 1.4 צוות העובדים 1.4.1 תיאורי תפקידים 1.4.2 דרישות והכשרות נדרשות 1.4.3 גיוס והעסקה 1.5 הגדרת קהלי היעד 1.5.1 מאפייני הלקוחות ופילוח שוק 1.5.2 צרכים ודרישות של קהל היעד 1.6 ניתוח השוק וזיהוי היתרון התחרותי 1.6.1 פרמטרים לניתוח יתרונות יחסיים 1.6.2 אסטרטגיות בידול ומיצוב 1.7 ניתוח הארגון לפי מודל SWOT חוזקות (Strengths): מהן היכולות, המשאבים והמאפיינים הפנימיים שנותנים לארגון יתרון. חולשות (Weaknesses): מהם החסרונות והמגבלות הפנימיים שמחלישים את הארגון.

	הזדמנויות (Opportunities): מהם הגורמים החיצוניים שיכולים להוות פוטנציאל לצמיחה ופיתוח עבור הארגון. איומים (Threats): מהם הגורמים החיצוניים שעלולים להוות סיכון או אתגר לארגון.	
70	2.1 מחקר 2.1.1 שלבי המחקר 2.1.2 כלי מחקר: ניסוי, סקר, תצפית, שאלון. 2.1.3 מחקר כמותי מול מחקר איכותני. 2.1.4 שאלות מחקר והשערות מחקר 2.2 אוכלוסייה ומדגם 2.2.1 הגדרת אוכלוסייה, 2.2.2 הגדרת מדגם מקרי פשוט 2.3 סוגי משתנים 2.3.1 סיווג לפי תכונה: 2.3.1.1 משתנה איכותי 2.3.1.2 משתנה כמותי 2.4 סטטיסטיקה תיאורית 2.4.1 טבלת שכיחויות 2.4.2 תיאור גרפי של משתנים: 2.4.2.1 דיאגרמת עוגה (פאי), 2.4.2.2 דיאגרמת מקלות, 2.4.2.3 היסטוגרמה. 2.5 יישום בפרויקט המבוצע	2. סטטיסטיקה ושיטות מחקר
160	3.1 מבוא 3.1.1 הגדרת הפרויקט, 3.1.2 מאפייני הפרויקט 3.1.3 שלבי ניהול פרויקט 3.2 תכנון פרויקט 3.2.1 הגדרות מטרות ויעדים 3.2.2 ניתוח דרישות 3.2.3 חלוקת משימות	3. ניהול פרויקטים

	3.2.4 ניתוח סיכונים	
	3.3 תכנון עבודה 3.3.1 עקרונות בניית תכנית עבודה WBS, מטרותיו 3.3.2 פירוק הפרויקט למשימות ותתי משימות לפי חלוקה היררכית 3.3.3 קשרים לוגיים לתכנון לוחות הזמנים בין המשימות FS, SS, FF, SF 3.3.4 מסמך דרישות העבודה לתוצרים מצופים SOW מטרותיו והשימוש בו.	
	3.4 תזמון הפרויקט 3.4.1 הצגת תכנית העבודה בלוח גאנט (Gantt Chart) 3.4.2 רשת פעילויות בפרויקט בשיטת PERT 3.4.3 חישוב זמנים צפויים ES, EF, LF, LS, TF 3.4.4 זיהוי הנתיב הקריטי 3.4.5 השוואה בין PERT ל- GANTT	
	3.5 מדדי בקרה והצלחה 3.5.1 הגדרת מדדי ביצוע KPIs ומטרותיהם. 3.5.2 שימוש להערכת התקדמות וקבלת החלטות.	
	3.6 תכנון תקציבי 3.6.1 טבלת משאבים 3.6.2 תקציב משוער	
	3.7 ניהול המשאבים 3.7.1 ניהול צוות הפרויקט 3.7.2 גיוס והקצאת משאבים 3.7.3 ניהול ספקים וקבלני משנה 3.7.4 ניהול זמן אפקטיבי 3.7.5 ניהול ממשקים	
	3.8 הערכת הפרויקט וסיכומו 3.8.1 כלי תיעוד: יומני תיעוד, דיווחים חזותיים. 3.8.2 כלי איסוף ראיות: תצפיות, שאלונים, ראיונות, וניתוחם	

	3.8.3 בחינת המיזם בהתאם למדדי הביצוע KPIs 3.8.4 כלי הערכה חיצונית רב-ממדית 3.8.5 גורמים מסייעים ומעכבים 3.8.6 ניתוח התהליכים, האפקטיביות ומידת ההשפעה. 3.8.7 הצגת ממצאים מסכמים והפקת לקחים 3.9 יישום בפרויקט המבוצע	
30	4.1 הון חברתי: ההבדל בין גיוס כספים עסקי לחברתי 4.2 מטרת גיוס הון במיזם חברתי 4.3 סוגי מקורות מימון למיזם חברתי 4.4 שיקולים בבחירת מקור המימון 4.5 אתיקה ושקיפות 4.6 פנייה מקצועית לגיוס ההון	4. גיוס הון חברתי
80	5.1 מהות תכנית עסקית: 5.1.1 הגדרת תכנית עסקית 5.1.2 קהל היעד 5.2 מטרות תכנית עסקית: 5.2.1 מטרות פנים ארגוניות, 5.2.2 מטרות חוץ ארגוניות 5.3 עקרונות כתיבת תוכנית עסקית למיזם חברתי 5.4 איסוף מידע מקדים 5.5 אסטרטגיה שיווקית: 5.5.1 יעדים 5.5.2 ערוצי שיווק והפצה, 5.5.3 מדיניות תקשורת שיווקית, 5.5.4 יישום כתיבת תכנון שיווקי	5. תכנית עסקית

	5.6 אסטרטגיה פיננסית: 5.6.1 צורכי הון (ההשקעות הנדרשות), 5.6.2 מבנה הון (מקורות המימון), 5.6.3 תזרים מזומנים, 5.6.4 כדאיות ההשקעה, 5.6.5 יישום כתיבת תכנון המימון 5.7 אסטרטגיה ניהולית: 5.7.1 לוגיסטיקה, 5.7.2 כח אדם, 5.7.3 הנדסת אנוש ובטיחות, 5.7.4 רגולציה, 5.7.5 יישום כתיבת תכנון ניהולי	
50	6.1 יישומי בינה מלאכותית 6.1.1 כלים דיגיטליים מבוססי AI בתכנון מיזם 6.1.2 שימוש בבינה מלאכותית בניתוח מידע 6.1.3 הערכת מהימנות, תוקף והטיות במידע המתקבל בכלי AI 6.1.4 ניתוח ביקורתי של המידע המתקבל 6.2 מצגות 6.2.1 מבנה מצגת מקצועית 6.2.2 עקרונות תקשורת חזותית 6.3 יישום בפרויקט המבוצע	6. כלים דיגיטליים

שעות	העשרה	
60	7.1 מבנה מאמר אקדמי 7.1.1 מטרת המחקר 7.1.2 רקע תיאורטי, שאלת מחקר והשערות המחקר 7.1.3 המשתנים, כלי המחקר, המדגם 7.1.4 תוצאות המחקר 7.1.5 מסקנות, מגבלות, המשך מחקר 7.1.6 ביבליוגרפיה והפניות 7.2 כלים לקריאה פעילה 7.2.1 סימון והדגשה של מונחים מרכזיים 7.2.2 זיהוי טענות מרכזיות מול משניות 7.2.3 זיהוי שיטות מחקר והבנתן 7.2.4 איתור המסקנות המרכזיות של החוקרים 7.3 קריאה ביקורתית 7.3.1 הערכת חוזקות וחולשות של המחקר 7.3.2 הטיית, כשלים לוגיים ושגיאות בהסקת מסקנות 7.3.3 בדיקת מידת הרלוונטיות המאמר 7.3.4 איתור מאמרים סותרים או משלימים 7.4 סיכום והצגת המאמר 7.4.1 כתיבת סיכום מקצועי למאמר אקדמי 7.4.2 תבנית להצגת מאמר בפני קהל / במצגת 7.4.3 השוואה בין מאמרים 7.4.4 שימוש ב AI לעיבוד מאמרים	7. ניתוח מאמרים אקדמיים
60	8.1 שיווק דיגיטלי וחשיבותו במיזם חברתי 8.2 מושגי יסוד בשיווק דיגיטלי 8.3 ההבדל בין שיווק דיגיטלי למסורתי 8.4 מגמות עכשוויות בעולם השיווק 8.5 מיפי קהל יעד והתאמת כלי שיווק לקהלי יעד שונים 8.6 פלטפורמות שיווק דיגיטלי 8.6.1 הצגת הפלטפורמות השונות 8.6.2 יתרונות וחסרונות כל פלטפורמה 8.6.3 התאמת התוכן לפורמט (פוסט, וידאו, סטורי, לינק) 8.7 בניית מסר שיווקי 8.7.1 ניסוח מסר מרכזי וסלוגן 8.7.2 כתיבה אפקטיבית 8.7.3 עקרונות "קריאה לפעולה"	8. שיווק דיגיטלי

	8.8 יצירת תכנים שיווקיים 8.8.1 כלים ליצירת גרפיקה 8.8.2 שילוב תמונות, סרטונים וטקסט, 8.8.3 כתיבה מעוררת תגובה 8.9 תקציב פרסום 8.9.1 קידום אורגני לעומת קידום ממומן 8.9.2 בניית תקציב פרסום בסיסי 8.10 שימוש בכלים דיגיטליים	
60	9.1 מבוא לתכנון מוצר דיגיטלי 9.2 סוגי אתרים ואפליקציות 9.3 UX/UI 9.4 תכנון ראשוני: מטרות, קהלי יעד, ערכים 9.5 בניית אפיון ראשוני (Wireframe + Mockup) 9.5.1 שרטוט ראשוני 9.5.2 חלוקה למסכים / עמודים 9.5.3 תוכן נדרש 9.5.4 גרפיקה 9.6 בדיקה והתאמה 9.7 השקה והצגה 9.8 נגישות ונוחות ניווט 9.9 שימוש בכלים דיגיטליים 9.9.1 לבניית אתרים 9.9.2 לבניית אפליקציות	9. בניית אתרים ואפליקציות

הצעות לכלים פרקטיים:

• MS Project • JIRA • EXCEL	כלים בניהול פרויקטים
אפליקציה לניהול הוצאות: • Expense Tracker • Excel Copilot	כלים בניהול פיננסי
כלי ניהול: • תוכנת Monday • כלי ניהול זמן ופגישות: • Calendar Google • Microsoft Outlook	כלים בניהול ובתהליכים וארגוניים
• Google Slides - כלי מקוון חינוכי המאפשר עבודה שיתופית, שמירה אוטומטית בענן ונגישות מכל מכשיר. • Prezi - גישה ייחודית למצגות עם אנימציות זום ותנועה תלת-ממדית	כלים לשיתוף ופיתוח חדשנות עסקית
• Microsoft PowerPoint - תוכנה להכנת מצגות • Canva - כלי עיצוב עם תבניות מודרניות ואלמנטים גרפיים רבים	כלים לבניית מצגות
• Chat GPT • Gemini • Claude • Copilot	כלי בינה מלאכותית AI
• Google Bard לניתוח שוק • Google Trends לזיהוי מגמות • Google Alerts למעקב אחר מתחרים	כלי מחקר שוק ואנליזה
• Google Sites • Wix • WordPress • SITE123 • Framer AI	כלים לבניית אתרים
• Adalo • Glide	כלים לבניית אפליקציות

ביבליוגרפיה:

אייזנבר, ר. סטטיסטיקה ללא סטטיסטיקאים, אקדמון, 1991

אייזנבר י., צרי ד., ניתוח כדאיות השקעות, המכון לפריון עבודה, 1994

אביבי צ. ניהול מערכות ייצור, אמי"ת, 2006: פרק 6: ניהול פרויקטים.

בייט-מרום, ר. שיטות מחקר במדעי החברה, עקרונות המחקר וסגנונותיו. האוניברסיטה הפתוחה, 2009

גלאי ד., הלל, ל., תהליך התוכנית העסקית, מטר, 2014

גלוברזון, ש., שטוב א., ניהול פרויקטים – תכנון, ביצוע ובקרה, דיונון, 2006

זמיר, ש., בייט-מרום, ר., ברקן, ס. מבוא לסטטיסטיקה לתלמידי מדעי החברה א', האוניברסיטה הפתוחה, 1993

פוגל י., ניהול השיווק, אורט, 2006

עדן ש., בשן א., ניהול התפעול והייצור, לוגיק 2001: פרק 3: מימון וניתוחי כדאיות השקעה, פרק 7: ניהול פרויקטים רשתות PERT